

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ผู้เขียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และนำเสนอผลการวิจัยในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทางสังคมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ด้านอาการของไข้เลือดออก ด้านลักษณะของยุงพาหะ ด้านการกำจัดของยุงพาหะ และด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจในการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกแตกต่างกัน
2. ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทางสังคมของอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทางสังคมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ดังรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 4.1

ตาราง 4.1 ค่าความถี่และค่าร้อยละ ของคุณลักษณะทางสังคมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

คุณลักษณะทางสังคมของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน	จำนวน (n = 160)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	48	30.00
หญิง	112	70.00
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	18	11.30
31-40 ปี	21	13.10
41-50 ปี	43	26.90
51-60 ปี	48	30.00
61 ปีขึ้นไป	30	18.80
อาชีพ		
เกษตรกรรวม	65	40.60
ค้าขาย	24	15.00
รับจ้าง	45	28.10
แม่บ้าน	26	16.30

ตาราง 4.1 (ต่อ)

คุณลักษณะทางสังคมของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน	จำนวน (n = 160)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ระดับประถมศึกษา	112	70.00
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	16	10.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	14	8.80
อนุปริญญา	10	6.20
ปริญญาตรีขึ้นไป	8	5.00
สถานภาพปัจจุบัน		
โสด	26	16.25
สมรส	110	68.75
หม้าย/หย่าร้าง	24	15.00
รายได้เฉลี่ยต่อปี		
ต่ำกว่า 10,000 บาท/ปี	32	20.00
10,000-20,000 บาท/ปี	47	29.40
20,001-30,000 บาท/ปี	20	12.50
มากกว่า 30,000 บาท/ปี	61	38.10
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน		
1-5 ปี	56	35.00
6-10 ปี	49	30.60
11-15 ปี	9	5.60
16-20 ปี	16	10.00
21 ปีขึ้นไป	30	18.80

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.00 เป็นเพศชายร้อยละ 30.00 มีอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 30.00 รองลงมา คือ อายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 26.9 อายุ 61 ปีขึ้นไป ร้อยละ 18.70 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 40.60 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 28.10 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 70.00 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 11.88 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 68.75 รองลงมา มีสถานภาพโสด ร้อยละ 16.25 มีรายได้เฉลี่ยต่อปี มากกว่า 30,000 บาท ร้อยละ 38.10 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อปี 10,000-30,000 บาท ร้อยละ 29.40 และปฏิบัติงานมาเป็นระยะเวลา 6-10 ปี ร้อยละ 35.00 รองลงมา ปฏิบัติงานมาเป็นระยะเวลา 1-5 ปี ร้อยละ 30.60 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย ด้านอาการของไข้เลือดออก ด้านลักษณะของยุงพาหะ ด้านการกำจัดของยุงพาหะ และด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ผู้เขียน ได้วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังตารางที่ 4.2-4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ในการป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออก ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน

ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. ด้านอาการของไข้เลือดออก	0.76	0.239	สูง	2
2. ด้านลักษณะของยุงพาหะ	0.73	0.241	สูง	3
3. ด้านการกำจัดของยุงพาหะ	0.68	0.272	สูง	4
4. ด้านการป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออก	0.81	0.225	สูง	1
รวม 4 มุมมอง	0.74	0.201	สูง	

จากตาราง 4.2 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐมมีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 0.74$ S.D. = 0.201) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ($\bar{X} = 0.81$, S.D. = 0.225) มีคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านอาการของไข้เลือดออก ($\bar{X} = 0.76$, S.D. = 0.239) ด้านลักษณะของยุงพาหะ ($\bar{X} = 0.73$, S.D. = 0.241) และด้านการกำจัดของยุงพาหะ ($\bar{X} = 0.68$, S.D. = 0.272) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านอาการของไข้เลือดออก จำแนกรายข้อ

ด้านอาการของไข้เลือดออก	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. อาการไข้กินยาแล้วไข้ไม่ลด และมีจุดแดงบริเวณผิวหนัง แขน ขา และลำตัวเป็นอาการสงสัยว่าจะเป็นโรคไข้เลือดออก	0.91	0.292	สูง	2
2. โรคไข้เลือดออกอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ถ้าไม่ได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง	0.93	0.264	สูง	1
3. เมื่อมีไข้หรือสงสัยว่าจะเป็นโรคไข้เลือดออก รับประทานยาแอสไพรินเพราะทำให้ไข้ลดลงเร็วขึ้น	0.43	0.497	ปานกลาง	5
4. ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกขณะมีไข้สูง การเช็ดตัวลดไข้ และดื่มน้ำมากๆ จะช่วยให้ไข้ลดลงเร็วขึ้น	0.83	0.376	สูง	3
5. โรคไข้เลือดออกสามารถติดต่อกันได้โดยทางการหายใจ	0.71	0.454	สูง	4
ภาพรวม	0.76	0.239	สูง	

จากตาราง 4.3 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านอาการของไข้เลือดออก โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 0.76$, S.D. = 0.239) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านอาการของไข้เลือดออก อยู่ในระดับสูง 4 ข้อ โดยข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความรู้เป็นอันดับแรกได้แก่ โรคไข้เลือดออกอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ถ้าไม่ได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 0.93$, S.D. = 0.264) รองลงมา ได้แก่ อาการไข้กินยาแล้วไข้ไม่ลด และมีจุดแดงบริเวณผิวหนัง แขน ขา และลำตัวเป็นอาการสงสัยว่าจะเป็นโรคไข้เลือดออก ($\bar{X} = 0.91$, S.D. = 0.292) ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความรู้น้อยที่สุด ได้แก่ เมื่อมีไข้หรือสงสัยว่าจะเป็นโรคไข้เลือดออก รับประทานยาแอสไพรินเพราะทำให้ไข้ลดลงเร็วขึ้น ($\bar{X} = 0.43$, S.D. = 0.497)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านลักษณะของยุงพาหะ จำแนกรายข้อ

ด้านลักษณะของยุงพาหะ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออก มีวงจรชีวิต 3 ระยะ คือ ไข่ ลูกน้ำ และตัวเต็มวัย	0.86	0.352	สูง	3
2. ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกชอบหากินในเวลา กลางวัน	0.93	0.254	สูง	1
3. การฟ้นสารเคมีฆ่าตัวแก่ยุงให้ได้ผลครั้งที่สอง ควรพ่นห่างจากครั้งแรก 7-10 วัน	0.72	0.451	สูง	5
4. ไข่ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกสามารถทนต่อ สภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้งได้นานเป็นปี	0.53	0.501	ปานกลาง	10
5. ทรายกำจัดลูกน้ำมีฤทธิ์ในการฆ่าลูกน้ำได้นาน 2-3 เดือน	0.63	0.484	ปานกลาง	7
6. ลูกน้ำยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกจะไวต่อแสง สว่างและสิ่งกระตุ้นมาก	0.68	0.470	สูง	6
7. ลูกน้ำยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกเมื่อถูกแสง สว่างจะหนีลงก้นภาชนะ	0.86	0.352	สูง	3
8. ยุงที่นำโรคไข้เลือดออกสามารถมีชีวิตอยู่ได้นาน 30-45 วัน	0.54	0.500	ปานกลาง	9
9. โอ่งน้ำดื่ม น้ำใช้ที่ไม่ปิดฝา เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกที่สำคัญที่สุด	0.91	0.292	สูง	2
10. ยุงนำโรคไข้เลือดออกชอบอาศัยในบ้านบริเวณ ที่มีแสงสว่างส่องถึงและมีลมพัดผ่าน	0.61	0.489	ปานกลาง	8
ภาพรวม	0.73	0.241	สูง	

จากตาราง 4.4 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัด นครปฐม มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านลักษณะของยุงพาหะ โดยรวมอยู่ใน ระดับสูง ($\bar{X} = 0.73$, S.D. = 0.241) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านลักษณะของ ยุงพาหะ อยู่ในระดับสูง จำนวน 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านมีความรู้เป็นอันดับแรก ได้แก่ ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกชอบหากินในเวลากลางวัน ($\bar{X} = 0.93$, S.D. = 0.254) รองลงมาได้แก่ โองน้ำดื่ม น้ำใช้ที่ไม่ปิดฝา เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะ นำโรคไข้เลือดออกที่สำคัญที่สุด ($\bar{X} = 0.91$, S.D. = 0.292) และยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออก มีวงจรชีวิต 3 ระยะคือ ไข่ ลูกน้ำ และตัวเต็มวัย และลูกน้ำยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกเมื่อถูกแสงสว่างจะหนีลง ก้นภาชนะ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 0.93$, S.D. = 0.264) และข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีความรู้น้อยที่สุดได้แก่ ไข่ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกสามารถทนต่อสภาพภูมิอากาศที่แห้งแล้งได้นาน เป็นปี ($\bar{X} = 0.53$, S.D. = 0.501)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านการกำจัดของยุงพาหะ จำแนกรายข้อ

ด้านการกำจัดของยุงพาหะ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. การกำจัดทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะนำโรค ไข่เลือดออกควรทำทุก 2 สัปดาห์	0.68	0.470	สูง	3
2. การเทน้ำทิ้งโดยไม่ขัดถูภาชนะไม่สามารถทำลาย ไข่ยุงพาหะได้	0.55	0.499	ปานกลาง	4
3. ผงซักฟอก เกลือแกง น้ำส้มสายชู และน้ำเดือด สามารถใช้ทำลายลูกน้ำยุงพาหะในจานรองขาตู้ กันมดได้	0.83	0.376	สูง	2
4. การพ่นหมอกควัน สามารถกำจัด ไข่ และลูกน้ำ ของยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกได้	0.41	0.494	ปานกลาง	5
5. เศษภาชนะ ขากรถยนต์ที่ไม่ใช้แล้ว เศษขยะ แจกัน จานรองขาตู้กับข้าว จานรองกระถางต้นไม้ โถงน้ำ อ่างน้ำในห้องน้ำที่มีน้ำขัง เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง พาหะนำโรคไข้เลือดออก	0.94	0.243	สูง	1
ภาพรวม	0.68	0.272	สูง	

จากตาราง 4.5 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัด นครปฐมมีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการกำจัดของยุงพาหะ โดยรวมอยู่ใน ระดับสูง ($\bar{X} = 0.68$, S.D. = 0.272) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการกำจัด ของยุงพาหะ อยู่ในระดับสูง 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านมีความรู้เป็นอันดับแรก ได้แก่ เศษภาชนะ ขากรถยนต์ที่ไม่ใช้แล้ว เศษขยะ แจกัน จานรอง ขาตู้กับข้าว จานรองกระถางต้นไม้ โถงน้ำ อ่างน้ำในห้องน้ำที่มีน้ำขัง เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะนำ โรคไข้เลือดออก ($\bar{X} = 0.94$, S.D. = 0.243) รองลงมา ได้แก่ ผงซักฟอก เกลือแกง น้ำส้มสายชู และ น้ำเดือด สามารถใช้ทำลายลูกน้ำยุงพาหะในจานรองขาตู้กันมดได้ ($\bar{X} = 0.83$, S.D. = 0.376) และข้อที่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความรู้ที่น้อยที่สุด ได้แก่ การพ่นหมอกควัน สามารถกำจัด ไข่ และ ลูกน้ำ ของยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออกได้ ($\bar{X} = 0.41$, S.D. = 0.494)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกรายข้อ

ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. การป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออกที่ได้ผลมากที่สุดคือการป้องกันไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออก	0.93	0.264	สูง	1
2. การใส่ปลาทองลงในภาชนะที่เป็นอ่างบัวเป็นการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกได้	0.63	0.486	ปานกลาง	9
3. ต้องใส่ทรายอะเบทในแหล่งน้ำโสโครกเพราะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออก	0.63	0.486	ปานกลาง	9
4. เมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ต้องเร่งทำลายลูกน้ำ ยุงพาหะนำโรคและป้องกันตนเองไม่ให้ถูกยุงกัด	0.91	0.292	สูง	2
5. การร่วมกันวางแผน ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	0.76	0.427	สูง	7
6. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องมีการจัดทำประชาคมหมู่บ้านเพื่อแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก	0.91	0.283	สูง	2
7. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายของโรคไข้เลือดออกด้วย	0.89	0.317	สูง	4
8. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องเป็นแกนนำประชาชนในการสำรวจและควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออก	0.86	0.352	สูง	5
9. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องร่วมเป็นคณะกรรมการจัดทำโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	0.85	0.358	สูง	6
10. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องมีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	0.72	0.451	สูง	8
ภาพรวม	0.81	0.225	สูง	

จากตาราง 4.6 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัด นครปฐมมีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 0.81$, S.D. = 0.225) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับสูง 8 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความรู้เป็นอันดับแรก ได้แก่ การป้องกันการเกิด โรคไข้เลือดออกที่ได้ผลมากที่สุด คือการป้องกันไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออก ($\bar{X} = 0.93$, S.D. = 0.264) รองลงมา ได้แก่ เมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ต้องเร่งทำลายลูกน้ำ ยุงพาหะ นำโรคและป้องกันตนเองไม่ให้ถูกยุงกัดและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องกระตุ้นให้ ประชาชนตระหนักถึงอันตรายของโรคไข้เลือดออกด้วย ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 0.91$, S.D. = 0.283 และ $\bar{X} = 0.91$, S.D. = 0.292) และข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีความรู้น้อยที่สุด ได้แก่ การใส่ปลาทองลงในภาชนะที่เป็นอ่างบัวเป็นการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกได้ และ ต้องใส่ทรายอะเบทในแหล่งน้ำโสโครกเพราะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงพาหะนำโรคไข้เลือดออก ซึ่งมี คะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 0.63$, S.D. = 0.486)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจในการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล ผู้เขียน ได้วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์มาตรฐาน ดังตารางที่ 4.7-4.11

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการตัดสินใจในการวางแผน	3.64	0.257	มาก	2
2. ด้านการดำเนินงาน	3.60	0.141	มาก	4
3. ด้านการรับผลประโยชน์	3.88	0.311	มาก	1
4. ด้านการประเมินผล	3.61	0.266	มาก	3
รวม 4 มุมมอง	3.68	0.134	มาก	

จากตาราง 4.7 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.134) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยสูงตามลำดับ ได้แก่ ด้านการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.311) รองลงมา คือ ด้านการตัดสินใจในการวางแผน ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.257) ด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.266) และด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.141) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการตัดสินใจในการวางแผน จำแนกรายข้อ

ด้านการตัดสินใจในการวางแผน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. มีแผนในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกของหมู่บ้าน	3.83	0.517	มาก	1
2. ดำเนินงานตามแผนป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกของหมู่บ้าน	3.71	0.565	มาก	3
3. เมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เคยเข้าร่วมหาสาเหตุการระบาดของโรค	3.44	0.631	ปานกลาง	8
4. กระตุ้นให้ประชาชนในละแวกบ้านมีส่วนร่วมใน การดำเนินงานตามแผนป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก	3.83	0.533	มาก	1
5. เคยเข้าร่วมประชุมเพื่อค้นหาปัญหาและสาเหตุ โรคไข้เลือดออกในหมู่บ้าน	3.68	0.597	มาก	4
6. เป็นผู้ที่สอดส่องดูแลและค้นหาปัญหาโรค ไข้เลือดออกในละแวกบ้านที่รับผิดชอบ และใน หมู่บ้าน	3.54	0.623	มาก	6
7. เคยร่วมกับเพื่อน อสม. ในหมู่บ้านจัดประชุมเพื่อ จัดทำแผนดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก	3.61	0.584	มาก	5
8. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเสนอขอรับการ สนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วน ตำบลหรือเทศบาล	3.49	0.614	ปานกลาง	7
ภาพรวม	3.64	0.257	มาก	

จากตาราง 4.8 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการตัดสินใจในการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.257) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการตัดสินใจในการวางแผน อยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรก ได้แก่ มีแผนในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.517) รองลงมา ได้แก่ กระตุ้นให้ประชาชนในละแวกบ้านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.533) และข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ เมื่อมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเกิดขึ้นในหมู่บ้าน เคยเข้าร่วมหาสาเหตุการระบาดของโรค ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 0.631)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการดำเนินงาน จำแนกรายข้อ

ด้านการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. ประชาสัมพันธ์ให้ครัวเรือนในละแวกบ้านที่ รับผิดชอบร่วมกันกำจัดลูกน้ำยุงในครัวเรือนของ ตนเอง	3.94	0.546	มาก	1
2. จ่ายและใส่ทรายกำจัดลูกน้ำในภาชนะเก็บกักน้ำ แก่ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่าง สม่ำเสมอ	3.88	0.601	มาก	2
3. เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกที่จัดขึ้นในหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ	3.85	0.465	มาก	3
4. แจ้งข่าวให้ประชาชนทราบเมื่อมีผู้ป่วยด้วยโรค ไข้เลือดออก เกิดขึ้นในหมู่บ้าน	3.73	0.525	มาก	5
5. พ่นหมอกควันกำจัดตัวแก่ยุงในหมู่บ้าน	3.67	0.546	มาก	6
6. ท่านเคยเข้ารับการอบรม ความรู้เรื่องโรค ไข้เลือดออก	3.84	0.461	มาก	4
7. เปลี่ยนถ่ายน้ำในบ้านตนเองและแนะนำครัวเรือน ในละแวกบ้านที่รับผิดชอบทุกสัปดาห์	3.66	0.615	มาก	8
8. ทำบ้านให้สะอาด ปลอดโปร่ง เพื่อไม่ให้เป็นที่ หลบซ่อนของยุง	3.60	0.606	มาก	9
9. จัดหาตาข่ายในล่อน (มุ้งเขียว) ปิดปาก โถงน้ำดื่ม แก่ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่าง สม่ำเสมอ	3.22	0.430	ปานกลาง	13
10. ส่งเสริม แนะนำการเลี้ยงและแจกจ่ายปลากิน ลูกน้ำให้ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบ อย่างสม่ำเสมอ	3.13	0.498	ปานกลาง	14
11. มีการเฝ้าระวังผู้ป่วยสงสัยเป็น โรคไข้เลือดออก ในละแวกบ้านของตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.54	0.513	มาก	10

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ด้านการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
12. เคยพ้นละอองเคมีกำจัดตัวแก่ยุ่งในหมู่บ้าน	3.67	0.485	มาก	6
13. ร่วมกับครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงทุกสัปดาห์	3.41	0.505	ปานกลาง	11
14. เคยจัดหาฝาปิดภาชนะเก็บกักน้ำแก่ครัวเรือนใน ละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	3.26	0.452	ปานกลาง	12
ภาพรวม	3.60	0.141	มาก	

จากตาราง 4.9 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.141) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 10 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรก ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ให้ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบร่วมกันกำจัดลูกน้ำยุงในครัวเรือนของตนเอง ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.546) รองลงมา ได้แก่ จ่ายและใส่ทรายกำจัดลูกน้ำในภาชนะเก็บกักน้ำแก่ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.601) และข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ ส่งเสริม แนะนำการเลี้ยงและแจกจ่ายปลากินลูกน้ำให้ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.498)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการรับผลประโยชน์ จำแนกรายข้อ

ด้านการรับผลประโยชน์	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. มีความภาคภูมิใจในบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำจัดลูกน้ำและตัวแก่ยุง	3.93	0.578	มาก	2
2. ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบลดความเสี่ยงต่อการป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกเนื่องจากการร่วมกันกำจัดลูกน้ำและตัวแก่ยุงให้ลดลง	3.82	0.548	มาก	5
3. ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบได้รับประโยชน์จากการทำความสะอาดบ้านเรือนของตนเอง	3.89	0.476	มาก	3
4. ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์กำจัดลูกน้ำและตัวแก่ยุง ทำให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในหมู่บ้าน	3.83	0.656	มาก	4
5. ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบได้รับประโยชน์โดยตรงจากการกำจัดลูกน้ำและยุงในบ้านเรือนของตนเอง	3.94	0.568	มาก	1
ภาพรวม	3.88	0.311	มาก	

จากตาราง 4.10 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.311$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรกได้แก่ ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบได้รับประโยชน์โดยตรงจากการกำจัดลูกน้ำและยุงในบ้านเรือนของตนเอง ($\bar{X} = 3.94, S.D. = 0.568$) รองลงมา ได้แก่ มีความภาคภูมิใจในบทบาทของตนเองในการมีส่วนร่วมตรวจสอบ กำจัดลูกน้ำและตัวแก่ยุง ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.578$) และข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมน้อยที่สุดได้แก่ ครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบลดความเสี่ยงต่อการป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกเนื่องจากการร่วมกันกำจัดลูกน้ำและตัวแก่ยุงให้ลดลง ($\bar{X} = 3.82, S.D. = 0.548$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการประเมินผล จำแนกรายข้อ

ด้านการประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. เมื่อทราบว่า มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในหมู่บ้านแจ้งให้ประชาชนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบทราบเสมอ	3.76	0.469	มาก	1
2. เข้าร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือเรื่องความสำเร็จ/ล้มเหลว/ปรับปรุงวิธี การกำจัดลูกน้ำและยุงของหมู่บ้านทุกครั้ง	3.60	0.616	มาก	3
3. มีการตรวจสอบลูกน้ำในครัวเรือนที่รับผิดชอบเป็นประจำทุกสัปดาห์	3.56	0.661	มาก	4
4. มีการสรุปผลการดำเนินงานเพื่อรายงานผลให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกเดือน	3.65	0.665	มาก	2
5. มีการตรวจสอบลูกน้ำในครัวเรือนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบเพื่อรับรองเป็นบ้านปลอดลูกน้ำยุงทุกสัปดาห์	3.53	0.681	มาก	6
6. มีการจัดประชุมในละแวกบ้านที่รับผิดชอบเพื่อแจ้งผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกทุกเดือน	3.56	0.601	มาก	4
ภาพรวม	3.61	0.266	มาก	

จากตาราง 4.11 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61, S.D. = 0.266$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมเป็นอันดับแรก ได้แก่ เมื่อทราบว่า มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในหมู่บ้านแจ้งให้ประชาชนในละแวกบ้านที่รับผิดชอบทราบเสมอ ($\bar{X} = 3.76, S.D. = 0.469$) รองลงมา ได้แก่ มีการสรุปผลการดำเนินงานเพื่อรายงานผลให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกเดือน ($\bar{X} = 3.65, S.D. = 0.665$) และข้อที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วม น้อยที่สุดได้แก่ มีการตรวจสอบลูกน้ำในครัวเรือนที่รับผิดชอบเป็นประจำทุกสัปดาห์ ($\bar{X} = 3.53, S.D. = 0.681$)

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออกต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม ระดับความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก ผู้เขียนได้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD ดังตารางที่ 4.12 - 4.14

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกตามความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก โดยรวมและรายด้าน

	ระดับความรู้	ต่ำ (n = 10)		ปานกลาง (n = 29)		สูง (n = 121)		รวม	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการตัดสินใจในการวางแผน		4.01	0.466	3.70	0.228	3.60	0.211	3.64	0.26
2. ด้านการดำเนินงาน		3.59	0.045	3.60	0.107	3.60	0.153	3.60	0.14
3. ด้านการรับผลประโยชน์		3.72	0.140	3.96	0.203	3.87	0.337	3.88	0.31
4. ด้านการประเมินผล		3.50	0.00	3.68	0.206	3.60	0.286	3.61	0.27
รวม 4 มุมมอง		3.70	0.103	3.74	0.083	3.67	0.143	3.68	0.13

จากตารางที่ 4.12 พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ที่มีคะแนนความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออกปานกลาง มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก สูงกว่าอาสาสมัครที่มีความรู้คะแนนต่ำ และคะแนนความรู้สูง ตามลำดับ จึงทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance : ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD ดังตารางที่ 4.13 - 4.14

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรค
ไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม จำแนกตามความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก

การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการตัดสินใจในการ วางแผน	ระหว่างกลุ่ม	1.734	2	0.867	15.525	0.000
	ภายในกลุ่ม	8.770	157	0.056		
	รวม	10.504	159			
2. ด้านการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.002	2	0.001	0.061	0.940
	ภายในกลุ่ม	3.156	157	0.020		
	รวม	3.158	159			
3. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	0.439	2	0.220	2.308	0.103
	ภายในกลุ่ม	14.937	157	0.095		
	รวม	15.376	159			
4. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.287	2	0.144	2.053	0.132
	ภายในกลุ่ม	10.984	157	0.070		
	รวม	11.272	159			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.119	2	0.060	3.403	0.036
	ภายในกลุ่ม	2.754	157	0.018		
	รวม	2.874	159			

$P < .01$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

$P < .05$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.13 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก ในภาพรวม พบว่า มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจในการวางแผน มีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัด นครปฐม จำแนกตามความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก ด้านการตัดสินใจในการวางแผน โดยวิธีการของ LSD

ระดับความรู้	$\bar{X}$	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
		4.01	3.70	3.60
ต่ำ	4.01	-	0.309*	0.416*
ปานกลาง	3.70		-	0.106
สูง	3.60			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 การมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม จำแนกตามความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก ด้านการตัดสินใจในการวางแผน พบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกแตกต่างกัน ในกลุ่มที่มีระดับความรู้ต่ำกับระดับความรู้ปานกลาง และกลุ่มที่มีระดับความรู้ต่ำกับระดับความรู้สูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ในการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกกับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน ผู้เขียนได้วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกกับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน

ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	ด้านการตัดสินใจในการวางแผน		ด้านการดำเนินงาน		ด้านการรับผลประโยชน์		ด้านการประเมินผล		ภาพรวม	
	r	P	r	P	r	P	r	P	r	P
	1. ด้านอาการของไข้เลือดออก									
ไข้เลือดออก	-0.402	0.000	-0.034	0.669	0.035	0.658	-0.097	0.222	-0.229	0.004
2. ด้านลักษณะของยุง										
พาหะ	-0.308	0.000	-0.127	0.111	0.084	0.290	-0.056	0.478	-0.160	0.044
3. ด้านการกำจัดของยุง										
พาหะ	-0.163	0.039	-0.285	0.000	-0.062	0.433	-0.226	0.004	-0.300	0.000
4. ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก										
ควบคุมโรคไข้เลือดออก	-0.308	0.000	-0.136	0.086	0.080	0.313	-0.046	0.563	-0.159	0.044
ภาพรวม	-0.354	0.000	-0.183	0.021	0.037	0.642	-0.135	0.088	-0.263	0.001

P < .01 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

P < .05 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.15 พบว่า ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ในระดับต่ำ ($r = -0.263$) เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมรายด้าน พบว่า ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ในด้านการตัดสินใจในการวางแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ในระดับต่ำ ($r = -0.354$) และด้านการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ในระดับต่ำ ($r = -0.183$)

ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านอาการของไข้เลือดออก มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการตัดสินใจในการวางแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางลบในระดับต่ำ ($r = -0.402$)

ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านลักษณะของยุงพาหะ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม

ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ด้านการตัดสินใจในการวางแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์ในทางลบในระดับต่ำ ($r = 0.180$) และมีความสัมพันธ์กับด้านการรับผลประโยชน์ในทางลบในระดับต่ำ ($r = -0.308$)

ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านการจัดของยุงพาหะ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ในด้านการตัดสินใจในการวางแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ในระดับต่ำ ($r = -0.163$) ด้านการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ในระดับต่ำ ($r = -0.285$) และด้านการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ในระดับต่ำ ($r = -0.226$)

ความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ในด้านการตัดสินใจในการวางแผน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ในระดับต่ำ ($r = -0.308$)

